

Vuorovaikutusraportti

Talin liikuntapuiston itäosan asemakaavan muutos

Päiväty 10.1.2022, täydennetty 29.3.2022

Diaarinumero HEL 2020-010462

Hankenumero 5704_6

Asemakaavakartta nro 12724

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelimitse 09 310 13700 ja sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Asukastilaisuuden (kaavakävely) 9.11.2020 muistio

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2020 kaupungin aloitteesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 2.11.–20.11.2020, kaavakävely 9.11.2020 Talin kaavamuutosalueella
- nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Helsingin Uutiset -lehdessä
- oli mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 10.1.– 8.2.2022
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- oli mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydettiin lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävilläolon jälkeen, esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle maaliskuussa 2022
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvetot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 2.11.– 20.11.2020

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto kiinnitti kannanotossaan huomiota kaavoitustyön yhteydessä tehtävän vesihuollon yleissuunnitelman ja sen kustannusarvion tarpeeseen. Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että alueelle on valmisteltu hulevesi- ja vesihuoltosuunnitelma yhteistyössä HSY:n kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta (varhaiskasvatus) ilmoitettiin, ettei ole huomautettavaa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta ilmoitettiin, että kaavamuuotos tehdään yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat eri hallitoimijoiden toimintojen kehitystarpeisiin alueella, uudisrakennuksen varaamiseen Talihallin laajenuksena, jalankulun ja pyöräilyn erotteluun Talihallin edustalla turvallisuuden lisäämiseksi, sisäliikuntahallitilojen tarpeeseen erilaisia joukkueurheilulajeja varten, paikoitustilan rajoittamiseen virkistysalueella ja sen jalankulku- ja pyöräyhteyksien parantamiseen, Haagan koirapuiston mahdollisen siirron vastustamiseen, uuden koirapuiston riittävään kokoon isoille koirille, lasijulkisivujen ja –seinien välttämiseen hallien ja kenttien rakentamisessa lintujen turvallisuuden edistämiseksi sekä 24 tunnin paikoitusrajoituksen säilyttämiseen liikuntapuistossa. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä. Nykyisten hallitoimijoiden toimittamat viitesuunnitelmat liikuntatoimintojen laajenuksille huomioitiin rakennusaloissa ja kerrosaloissa, jalankulku ja pyöräily eroteltiin Talihallin ja keilahallin edustalla, ja uusista autopaikkajärjestelyistä on neuvoteltu liikuntapaikkayksikön, tonttiyksikön ja hallitoimijoiden kanssa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 9 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Alueen paikoitusjärjestelyt ja pysäköinnin mitoitus

Mielipiteissä pidettiin riittäviä autojen pysäköintimahdollisuuksia tärkeinä ja ehdotettiin harkittavaksi parkkitaloa tai maanalaista pysäköintiä

alueelle. Toisaalta kannatettiin autopaikkojen vähentämistä ja panostamista liikuntapuistossa parempiin jalankulku- ja pyöräilyreitteihin sekä joukkoliikenneyhteyksien kehittämiseen. Kulkuyhteyttä liikuntapuiston eteläiseltä pysäköintialueelta Huopalahdentielle pidettiin nykytilanteessa toimimattomana. Liikennejärjestelyjä pysäköintialueella toivottiin järjestettävän selkein kiertosuunnin, koska isojen tapahtumien aikana liikenne on täysin jumissa. Nykyinen 24 h paikoitusmahdollisuus toivottiin säilyvän hallien pysäköintialueella, koska vastapäisen Kultareunan alueella vieraspaikkoja ei näytä olevan.

Vastine

Pysäköinnin laskentaohjetta on kaavan valmistelussa päivitetty nykyvaatimusten mukaisiksi. Lisäksi on huomioitu pysäköinnin tehostamisen mahdollisuudet, kuten yhteiskäyttö, aikarajoitukset, maksullisuus ja ajantasaisen tilannetiedon saatavuus digitaalisesti. Urheiluhallit ovat poikkeuksellisen hyvin saavutettavissa, kun jo 2020-luvun aikana aluetta tulee sivuamaan kaksi pikaraitiolinjaa Pitäjänmäentiellä ja Huopalahdentiellä. Alueella on pohjavesi melko lähellä maanpintaa, joten maanalainen pysäköinti on sekä teknisesti että kustannuksellisesti haastava ratkaisu liikuntapuistossa. Myös pysäköintitalolle on haastavaa löytää toteuttajaa ja maksajaa liikuntapuiston alueella. Tehokas, valvottu maantasopysäköinti on kustannuksellisesti edullisin toimiva ratkaisu.

Huopalahdentien risteys on nyt valo-ohjaamaton, mutta Vihdintien pikaraitiolinjan rakentamisen yhteydessä risteyksestä tulee valo-ohjattu. Pysäköintialueiden järjestelyt ja kiertosuunnat säilyvät nykyisen kaltaisina. Myös linja-autojen on mahdollista kiertää pysäköintialueet, mutta suuria tilaisuuksia varten on varattava omat pysäköintipaikat linja-autoille pohjoiselta LPA-alueelta.

Urheilupuiston pysäköintialueet palvelevat lähtökohtaisesti alueen urheilutoimintoja, eikä vastapäisen asuntoalueen ilmaista vieraspysäköintiä voida näille erikseen osoittaa.

Jalankulku- ja pyöräyhteyksien liikenneturvallisuus

Talihalli kiinnitti mielipiteessään huomiota hallin edustalla olevan yhdistetyn jalankulku- ja pyöräilyreitin turvattuuteen ja huonoon näkyvyyteen reitin kääntyessä kulman taakse. Hallien edustalla toivottiin jalankulun ja pyöräilyn reittien selkeämpää erottelua.

Vastine

Kaavaehdotuksessa jalankulku on erotettu pyöräilystä siten, että jalankulku on hallien oleskelualueiden puolella ja pyöräily on puurivin ja pysäköintialueen välissä. Pyörätien reunassa on metrin erotuskaista mahdollista saattoliikennettä varten.

Keilahallin huoltoliikenne

Keilahallin edustajat pitivät tärkeänä, että keilahallin sisäänkäynnin läheisyydessä on hyvin suunniteltu lastaus ja purkualue asiakkaiden tuomia ja viemiä omia keilapalloja varten. Hallin eteläpuolelle toivottiin huoltopihaa ja kulkuyhteyttä jätehuollolle ja tavarantoimittajille.

Vastine

Pysäköintialueen reunaan on keila- sekä Talihallin edustalla suunniteltu lyhytaikaista pysähtymistilaa henkilöautojen tai bussien purkutilaa ja saattoliikennettä varten. Huoltoajolle on kaavassa osoitettu erillinen reitti pysäköintialueelta keilahallin eteläpäädyn huoltopihalle. Keilahallin huoltopihan ja puistotien eteläpuolen metsäisellä osuudella oleva entinen tiealue, jolla ei kasva puita, on kaavassa varattu kuljetusautojen kääntöpaikaksi merkinnällä h.

Alueen hulevesiongelmat

Alueella koetaan olevan sadevesiongelma jo nyt ja toivotaan että alueen lisärakentamisessa huomioidaan sadevesiviemäreiden riittävä mitoitus.

Vastine

Olemassa olevat urheiluhallit, pallokentät ja paikoitusalueet levittäytyvät laajalle alueelle urheilupuistossa, luoden näin alueelle paljon vettä läpäisemätöntä pintaa. Pysäköintialueilla hulevesien imeyttämistä tulee kaavamääräyksen mukaan tehostaa käyttämällä nurmisaumattua kiiveystä pysäköintiruuduissa.

Hulevesien hallintaa tarvitaan Talissa, sillä alapuolisella purkureitillä Talinrannan alueella on nykyiselläänkin kapasiteettiongelmia ja lisäksi yläpuoliselle valuma-alueelle kohdistuvien maankäytön muutosten myötä hulevesien määrä tulee lisääntymään. Liikuntapuiston itäosan kaava-alueella olevien suurien sadevesiviemäreiden mitoitus on kuitenkin katsottu riittäväksi. Paikallisia kuivatusongelmia voidaan ratkaista parhaiten rakentamisen tai muiden hankkeiden yhteydessä, ja niistä voi tarvittaessa ilmoittaa kaupungin palautejärjestelmään.

Suunnittelualueelle on laadittu vuonna 2021 Talin liikuntapuiston hulevesiselvitys. Selvityksessä on tarkasteltu liikuntapuiston alueelle sijoitettavien hulevesialtaiden toteutuskelpoisuutta ja tarkennettu arviota altaiden vaikutuksesta alueelliseen hulevesien hallintaan.

Selvityksen lopputuloksena on todettu, että altaiden toteuttaminen alkuperäisten suunnitelmien mukaiseen korkeustasoon on haastavaa joutuen alueen korkeasta pohjavedenpinnan tasosta. Lisäksi selvityksessä havaittiin, että suunniteltu tilavuus tuo vain vähäistä hyötyä alueen läpi kulkevan hulevesien runkoviemärin vesimäärien hallintaan. Hulevesial-

taiden varaukset, jotka olivat esitettyinä Talin liikuntapuiston yleissuunnitelmassa ja alustavassa kaavaluonnoksessa, on selvityksen perusteella poistettu kaavaehdotuksesta.

Selvityksessä on annettu suosituksia myös kustannustehokkaammista tavoista edistää hulevesien hallintaa tällä purkureitillä, mutta nämä toimet sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle Talinrannan alueelle.

Uuden koirapuiston sijoittuminen Talin liikuntapuistoon

Haagan koirapuiston siirtämistä Talin liikuntapuistoon pahoiteltiin, koska nykyinen puisto koetaan suosittuna ja hyvin toimivana koirapuistona. Uuden koirapuiston toivotaan olevan kooltaan riittävän iso ottaen huomioon, että alueen koirakanta on varsin suurikokoista ja esimerkiksi vinttikoiria alueella on paljon. Myös aitojen olisi hyvä olla riittävän korkeat.

Vastine

Helsingissä koirapalveluita kehitetään Koirapalvelulinjauksen (2016) mukaisesti. Yleisten töiden lautakunta on hyväksynyt linjauksen 11.10.2016 ohjeellisesti noudatettavaksi. Koirapalvelulinjaus on voimassa vuoteen 2026 asti. Koirapalvelulinjauksen tavoitteena on edistää koirien hyvinvointia, yleisten alueiden turvallisuutta, siisteyttä ja viihtyisyyttä sekä koirien, koiranomistajien ja koirattomien asukkaiden yhteiseloä.

Koirapalvelulinjauksen mukaan tavoitteena on ylläpitää koira-aitausten verkostoa, jossa kävelymatka asunnoilta lähimpään aitaukseen on enintään kolme kilometriä. Koira-aitauksien siirtoja tehdään jonkin verran muun muassa täydennysrakentamisen vuoksi. Uudet aitaukset sijoitetaan mahdollisimman etäälle meluherkistä kohteista kuten lähimpien asuntojen pääikkunoista. Koirapalvelulinjauksen mukaan uutta aitausta ei tule sijoittaa alle 50 metrin päähän herkästä kohteesta, ellei välillä ole voimakkaasti haukuntamelua vaimentavia elementtejä. Hiljaisilla ja väljillä esikaupunkialueilla noin 100 metrin etäisyys on suositeltava.

Talin liikuntapuiston itäosan asemakaavassa on osoitettu varaus koira-aitaukselle. Aitauksen toteuttaminen tulee ajankohtaiseksi, jos nykyinen Haaganpuiston koira-aitaus poistuu. Koira-aitauksen sijoittaminen Talin liikuntapuistoon on nähty perusteltuna liikuntapuiston kehittämiseksi myös lähialueen asukkaita palvelevaksi kaupunginosapuistoksi. Asemakaavassa on varauduttu kaksiosaiseen koira-aitaukseen, josta 700 m² on varattu pienille koirille ja 2 300 m² isoille koirille. Haaganpuiston koira-aitauksen siirtoa ei ratkaista tämän kaavamutoksen yhteydessä, mutta koirapuiston sijoittumiselle Talin liikuntapuistoon luodaan edellytykset, mikäli esim. siirto on tarpeen. Haaganpuiston koirapuistoon vaikuttavia maankäytön muutoksia tutkitaan valmisteilla olevassa Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema asemakaavamutoksessa.

Sisäliikuntatilojen tarve ja nykyisten hallien laajennustarpeet

Nykyisten hallitoimintojen ja ulkokenttien lisäksi pidettiin suotavana, että alueella olisi iso sisäliikuntahalli esimerkiksi koripallon, ultimateen, sählyn, lentopallon yms. joukkuesisäliikunnan harrastamista varten.

Talihalli ilmoitti haluavansa toteuttaa Huopalahdentien varteen uuden monitoimihallin kolmessa tasossa ja toimitti luonnoskuvia hallisuunnitelmista. Keilahalli ja Talin Sport Center ilmoittivat, että heillä on tarve lisärakentamiselle nykyisten tilojensa yhteyteen.

Vastine

Talin liikuntapuiston nykyisten toimintojen kehittämistä halutaan edistää mahdollistamalla hallitoimijoiden (Tenniskeskus, Talihalli, Talin keilahalli ja Tali Sport Center) sisäliikuntatilojen laajennuksia kaavaehdotuksessa. Lisäksi Huopalahdentien varteen mahdollistetaan uusi, pinta-alaltaan n. 30 x 45 m kokoinen ja enintään kolmikerroksinen liikuntarakennus. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala tulee näillä näkymin kilpailuttamaan kyseisen rakennuspaikan halukkaiden toimijoiden kesken kaavan saatua lainvoiman. Tavoitteena on uudisrakennus, jossa voidaan harrastaa useassa tasossa monipuolista liikuntaa.

Alueen linnuston turvallisuuden edistäminen

Mielipiteessä tuotiin esiin, että linnuille turvallisiksi käsittelemätöntä lasia ei tule alueella käyttää materiaalina julkisivuissa laajassa mitassa, eikä myöskään läpinäkyvinä lasiseininä esimerkiksi pelikenttien yhteydessä.

Vastine

Läpinäkyviä lasipintoja ei laajassa mitassa esiinny hallilaajennusten viitetsuunnitelmissa. Lasia käytetään harvoin julkisivumateriaalina urheiluhalleissa tai seininä ulkotenniskentillä.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 9.11.2020

Kaavakävely pysähdyksineen suunnittelualueella järjestettiin 9.11.2020 klo 17–18.30. Tilaisuuden alussa oli n. 22 osanottajaa, kävelyn aikana joukkoon liittyi lisäksi n. 5 osanottajaa.

Tilaisuudessa asukkaiden ja alueen toimijoiden osalta keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia asioita:

Autopaikkojen vähentäminen nähtiin ongelmallisena, uutta liikuntahallia kannatettiin, keilahallin huoltoliikenteen huomioimista toivottiin, pidettiin jalankulun ja pyöräilyn sekoittamista vaarallisena pääreitillä hallien edustalla, kyseenalaistettiin tennishallin laajennustarve, kannatettiin amerikkalaista jalkapalloa ja suunniteltuja hulevesialtaita, toivottiin koira-aitausten jakamista pienempiin osiin ja niiden näkösuojaamista jalkapallokenttien suuntaan.

Muistio tilaisuudesta on tämän vuorovaikutusraportin liitteenä.

Yhteenveto asukastilaisuuksista verkossa 27.1.2021 ja 27.10.2021

Länsi-Helsingin ajankohtaisia suunnitelmia ja hankkeita esiteltiin verkossa Uutta Länsi-Helsinkiä –tilaisuuksissa 27.1.2021 sekä 27.10.2021. Yhtenä aiheena molemmassa tilaisuudessa oli Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavoituksen tilannekatsaus, jossa kerrottiin lyhyesti myös Talin liikuntapuiston kaavahankkeen silloisesta tilanteesta. Alkuvuoden tilaisuutta seurasi ja siinä oli samanaikaisesti paikalla maksimitilanteessa lähes 520 kaupunkilaista. Syksyn tilaisuudessa osanottajia oli n. 250 kaupunkilaista. Chattiin tuli tilaisuuksien aikana runsaasti viestiä.

Talin liikuntapuistosta esitettiin chatissa muutama kysymys, joista pääosa on käsitelty myös tämän raportin mielipidevastineissa. Parissa chattiviestissä toivottiin alueelle uimahallia. Uimahallikysymykseen vastattiin, että uimahallin tilavaatimus on lähtökohtaisesti huomattavasti laajempi kuin mitä Huopalahdentien varteen suunniteltu rakennuspaikka. Uimahalli ei mahtuisi puistoon ilman, että menetettäisiin merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja alueella. Metsä- ja viherverkostot ovat tärkeitä pyöräilyä, kävelyä ja lenkkeilyä varten. Lisäksi todettiin, että SYK:n uimahalli sijaitsee alle kilometrin päässä Etelä-Haagassa Isonnevanttiellä. Myös Leppävaaran ja Töölön uimahallit sijaitsevat noin 4-5 km päässä.

Chattiin tulleista kysymyksistä on eri tilaisuuksista koostettu Kysymykset ja vastaukset –yhteenvedot, ja ne löytyvät netissä osoitteessa

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/ajankohdattaiset-suunnitelmat/tilaisuudet/uutta-lansihelsinki>

Kaavaluonnos kommentilla 28.6.– 31.8.2021

Yhteenveto kommentteista

Kaavaluonnos ja kaavaselostusluonnos lähetettiin sähköpostitse kommenteille alueen hallitoimijoille 28.6.2021. Kommentteja luonnosaineistosta pyydettiin 30.8.2021 mennessä.

Kirjallisia mielipiteitä ja kaavahakemuksia saapui 5 kpl seuraavilta tahoilta:

- Tali Sport Center Oy
- Talin sulkapallo- ja squashkeskus Oy (Talihalli)
- Helsingin tennisstadion Oy
- Oy Bowling Ab (Talin keilahalli)

Tali Sport Center ja Oy Bowling Ab lähettivät asemakaavan muutoshakemukset laajennushankkeilleen. Talihalli, keilahalli ja Tali Sport Center

toimittivat laajennustarpeistaan viitesuunnitelmia. Samalla huomautettiin kaavaluonnoksessa esitetystä huoltotiejärjestelystä, joka olisi mm. Talihallin uuden laajennushankkeen vuoksi hankala toteuttaa.

Talihalli toimitti kaksi kaavamuutoshakemusta, joista toisessa haettiin Talihallin laajennusmahdollisuutta hallirakennuksen pohjoispäätyyn. Toisessa hakemuksessa ilmaistiin pyyntö kaupungille Huopalahdentien varteen osoitetun uuden liikuntahallipaikan varaamiselle Talihallin nk. Taliporttihankkeelle.

Helsingin Tennisstadion Oy ilmoitti 30.8.2021, että se jatkaa hallilajennuksen suunnittelua ja hanketta neljän uuden sisäkentän sekä niiden ja vanhan hallin väliin suunniteltujen oheistilojen pohjalta. Pidettiin tärkeänä nykyisten autopaikkojen säilyttämistä järkevien tulosuuntien ja sisäkauden hallien toimintaedellytysten turvaamiseksi. Todettiin, että kaavan varaus kahdelle ulkotenniskentälle voidaan kuitenkin jättää.

Vastine kommentteihin kaavaluonnoksesta, viitesuunnitelmiin ja kaavamuutoshakemuksiin

Kommenteissa, viitesuunnitelmissa ja kaavamuutoshakemuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Talihallin laajennusmahdollisuus on lisätty kaavaehdotukseen laajentamalla rakennusala ja siirtämällä maanalaista vesijohtovarausta rakennusalan pohjoisreunaan. Keilahallin huoltojärjestelyt on kaavakartassa muokattu kevyemmiksi ja hallien takaa kiertävä huoltotie poistettu kaavasta. Tali Sport Centerin laajennuksen rakennusala on pidennetty viitesuunnitelman kokoiseksi neljällä metrillä lännen suuntaan ja sen rakennusoikeutta nostettu 110 k-m²:llä.

Talihallin uutta urheiluhallia koskevan kaavamuutoshakemuksen osalta todetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta, että kyseisen kaltaisille liikuntahallitonteille on tällä hetkellä huomattavasti paljon enemmän kysyntää kuin niitä on tarjolla, joten rakennuspaikan vuokraus tullaan kilpailuttamaan.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 10.1.– 8.2.2022

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat luonto- ja lähimaisema-arvojen sekä liito-oravayhteyksien tarkentamiseen kaavamääräyksissä, uuden ulkoilureittiyhteyden poistamiseen kaavakartasta, urheilupuiston hiihtoladun huomioimiseen jatkosuunnittelussa, koira-aitausmerkinnän (vc) määrityksen puuttumiseen kaavakartasta, maakunta-kaavatietojen päivittämiseen kaavaselostuksessa sekä lintujen turvallisuuden huomioimiseen urheilurakennusten suunnittelussa.

Vastineet aihepiireittäin

Luonto- ja lähimaisema-arvojen sekä liito-oravayhteyksien tarkentaminen kaavamääräyksissä

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen (Helsyn) muistutuksessa esitettiin, että luonto- ja lähimaisema-arvot tulisi huomioida paremmin kaavamääräyksissä. Ehdotettiin kaavakartan VU-alueen erottelua toiminnalliseen VU-alueeseen ja metsäisempään VL-alueeseen, tai vaihtoehtoisesti sln- ja slp-merkintöjen tarkentamista arvokkaiden luontokohteiden paremman huomioimisen edistämiseksi. Liito-oravan ydinalueiden ja elinpiirien osalta kaavamääräystä (liy) esitettiin jalostettavaksi siten, että kaavassa aidosti turvataan alueiden laadun säilyminen ja kehittyminen liito-oravien kannalta suotuisalla tavalla. Nähtiin, että kaavassa tulee selkeämmin ja yksiselitteisemmin määritellä asemakaava-alueen kannalta tarkoituksenmukainen tuleva reitti-, polku- ja latuverkosto.

Vastine

Merkittävien luontoarvojen säilyminen on yksi kaavan päätavoitteista. Alueen asema osana Helsingin viherverkostoa ja Läntistä vihersormea otetaan huomioon kaavassa kehittämällä alueen läpi kulkevaa päävirkistysreitistöä ja sen varrelle sijoittuvia toimintoja sekä huolehtimalla alueen maisemallisen luonteen säilymisestä. Asemakaavan pyrkimyksenä on turvata alueen ekologiset yhteydet ja metsäluonnon arvot osana toiminnallista liikuntapuistoa ja kaupunginosapuistoa.

Liikuntapuistossa käytetyt slp-, sln- ja liy-merkinnät ja niiden muotoilut ovat vakiintuneita ja luontoarvojen säilymisen osalta myös hyvin toimineita merkintöjä kaupungin asemakaavoissa. Liito-oravayhteysmääräyksen (liy) tarkoitus on varmistaa liito-oravan yhteystarpeiden toimitus alueella. Sanamuoto mahdollistaa hyvinkin luonnontilaisen kaltaisen metsän kehittämisen, mutta velvoittaa nimenomaan liito-oravan yhteyksien varmistamiseen. Liito-oravan ydinalueet ja niiden väliset yhteydet sijaitsevat jatkossakin puisto- ja virkistyskäyttöön kaavoitetulla alueella, joten esitetty kaavaratkaisu ei muuta tai heikennä nykytilannetta ja voidaan katsoa, että suojelun suotuisa taso säilyy.

Kaavassa on esitetty likimääräiset yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varatut reitit pyöräliikenteen tavoiteverkon ja tavoitteellisen viher- ja virkistysverkoston VISTRA (2021) mukaisesti sekä yhteydet tuleville raideliikenteen pysäkeille Pitäjänmäentielle ja Huopalahdentielle. Kaavan taustamateriaaliksi laaditussa Talin liikuntapuiston itäosan yleissuunnitelmassa (Näkymä Oy 2020) on tarkasteltu alueen reitistöä ja todettu tarve kehittää kävelyn ja pyöräilyn pääreitistöä (kaavassa pp-merkinnällä osoitetut reitit) muista reiteistä leveämpinä ja talvikunnossapidettävänä reitteinä. Pääreitistöä kehittämällä on tavoitteena ohjata suuremmat jalankulku- ja pyöräilyvirrat pois herkemmillä ja vähemmän kulu- tusta kestävilta metsäreiteiltä. Yleissuunnitelman ja kaavan tavoitteena on säilyttää metsäalueiden nykyinen polkuverkosto ja latuyhteys, jotka kulkevat slp- ja sln-merkittyjen alueiden läpi. Reitistön kehittäminen ja

mahdollisten toimenpiteiden toteutus edellyttää tarkempaa puistosuunnittelua, jota asemakaava ja sen taustamateriaaliksi laadittu yleissuunnitelma ohjaavat.

Kaava-alueen luonnon olosuhteisiin ei ole tulossa suuria muutoksia, sillä alueen käyttö säilyy nykyisen kaltaisena. Metsäisille alueille sijoituvat toiminnot, kuten kiipeilypuisto, perhepolku sekä polku- ja latuyhteydet on kaavaratkaisussa haluttu mahdollistaa jatkossakin. Uusi rakentaminen ja koira-aitaus on sijoitettu siten, että metsäalueet säilyvät.

Puuston ja muiden luontokohteiden sekä alueen reittiverkoston yksiselitteisiä ja tarkempia hoitotoimenpiteitä ohjataan puistosuunnitelmilla ja luonnonhoidon suunnitelmilla, jotka perustuvat asemakaavan yleisempiin merkintöihin ja määräyksiin. Edellä oleviin perusteluihin viitaten asemakaavaehdotuksen slp-, sln- ja liy- määräyksiä ei muistutuksen perusteella ole muutettu.

Nykyiset, sekä avonaisilla alueilla että metsäisillä alueilla olevat toiminnot perustelevat kaava-alueen säilyttämistä kokonaisuudessaan urheilu- ja virkistyspalveluiden alueena (VU). Pääkäyttötarkoituserkinä on muistutuksen perusteella täsmennetty luontoarvojen paremman huomioimisen edistämiseksi seuraavasti:

VU-1 Urheilu- ja virkistyspalveluiden alue. Alueella sijaitsee arvokkaita metsäkohteita. Alueet tulee ylläpitää luontoarvot huomioiden. Olemassa oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain luonnon- ja maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.

Uuden ulkoilureittiyhteyden poistaminen asemakaavasta

Kaava-alueen kaakkoisreunaan esitetty uuden ulkoilureittiyhteyden nähtiin pirstovan pahasti ja turhaan arvokkaan kääpäalueen. Koska kaakkoispuolisen alueen asemakaavoitus on vielä alkuvaiheessa esitettiin, että tämä ilmeisesti tulevaa rakentamista ennakoiva uusi reittiyhteys tulisi poistaa liikuntapuiston asemakaavasta.

Vastine

Vuonna 2019 hyväksytyn Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarungon mukaisesti lähivuosina tutkitaan tarkemmin asuntorakentamisen edellytyksiä liikuntapuiston kaakkoispuolella. Muistutuksessa mainitun, uuden puistoreitin linjaus tutkitaan tarkemmin tälle alueelle myöhemmin laadittavassa asemakaavamuutoksessa. Merkintä on muistutuksen perusteella poistettu Talin liikuntapuiston kaavaehdotuksesta.

Alueen linnuston turvallisuuden edistäminen

Muistutuksessa tarkennettiin kaavasta aikaisemmin esitettyä mielipidettä alueen rakennusten lasipintojen laajuudesta ja todettiin, että uusien rakennusten viitesuunnitelmat eivät löytyneet asiakirjoista, jolloin niitä oli vaikea kommentoida. Vaikka aikaisemmin annetun vastineen

mukaisesti ulkotenniskentillä harvoin käytetään lasiseiniä, niin muistutuksessa todettiin, että lasia käytetään tavanomaisesti kuitenkin padelkenttien seinissä.

Vastine

Kaavan valmistelussa on arvioitu, etteivät nykyiset rakennukset eivätkä suunnitellut rakennushankkeet aiheuta sellaista haittaa lintujen turvallisuudelle, että asiaa tulisi erikseen huomioida asemakaavan määräyksissä. Asemakaavan muutosalueelle ei kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan sijoitu tärkeitä lintualueita. Nykyisten rakennusten laajennushankkeiden viitesuunnitelmat löytyvät liitteinä kaavaselostuksen lopussa. Urheilupuistoon ei ole kaavassa varattu alueita padelkenttiä varten. Nykyinen padelkenttä poistuu, mikäli Talihalli toteuttaa laajennuksensa.

Hiihtolatu Talin urheilupuistossa

Suunnittelualueen kautta kulkee talvisin Talin ja Pirkkolan välinen latu. Muistutuksessa pyydettiin varmistamaan, etteivät suunnitellut hulevesialtaat tai jalankulku- ja pyöräilyreittien linjaukset aiheuta katkeamista tärkeälle latuyhteydelle.

Vastine

Alueelle laaditun hulevesiselvityksen perusteella todettiin, että urheilupuiston yleissuunnitelmassa esitettyjä hulevesialtaita ei kannata rakentaa alueelle, joten niitä ei merkitty asemakaavan muutos ehdotukseen. Altaiden toteuttaminen alkuperäisten suunnitelmien mukaiseen korkeustasoon on haastavaa johtuen alueen korkeasta pohjavedenpinnan tasosta. Lisäksi selvityksessä havaittiin, että suunniteltu tilavuus tuo vain vähäistä hyötyä alueen läpi kulkevan hulevesien runkoviemärin vesimäärien hallintaan. Jalankulku- ja pyöräilyreittien linjaukset noudattavat kaavassa ladun kohdalla nykyisiä reittejä. Asemakaavaehdotuksessa ei esitetä sellaisia muutoksia, joiden johdosta latuyhteys tulisi katkaista.

Kaava-asiakirjoissa esiintyvät puutteet

Muistutuksessa huomautettiin, että koira-aitausmerkinnän (vc) määräys puuttuu kaavakartasta ja että kaavaselostuksen tiedot voimassa olevasta maakuntakaavasta tulee päivittää.

Vastine

Kyseiset puutteet on korjattu tarkistetun asemakaavaehdotuksen asiakirjoihin.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa ei esitetty huomautuksia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä (HKL)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) esitti lausuntonaan, että alueella sijaitsee tärkeä 600 mm päävesijohto ja laajaa valuma-alueita palveleva 1200–1600 mm hulevesiviemäri sekä muita käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja. Asemakaavan muutos ei edellytä yleisen vesihuollon lisärakentamista.

Asemakaavanmukaiset uudet rakennusalat edellyttävät käytössä olevien vesihuoltolinjojen siirtoja. Talihallin pohjoispäädyssä sijaitsevat DN 600 päävesijohto ja DN 200 jakeluvesijohto sekä hallin itäpuolella sijaitseva DN 500 hulevesiviemäri joudutaan siirtämään rakentamisen tieltä uusiin sijainteihin. Asemakaavaan on merkitty johtokujat siirrettävien vesihuoltolinjojen uusille linjauksille. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa siirrot aiheuttavan rakennushankkeen toimesta yhteistyössä HSY:n kanssa.

Huopalahdentien varteen on asemakaavassa osoitettu rakennusala uudelle liikuntahallille. Ko. rakennuksen tulee liittyä yleiseen vesihuoltoverkostoon yksityisin liittymisjärjestelyin.

Vastine

HSY:n lausunto ei edellytä muutoksia asemakaavan muutosehdotukseen.

Helen Sähköverkko Oy esitti lausuntonaan, että alueella sijaitsee useita keskijännitekaapeleita, jotka palvelevat muutosalueen ohella alueen ulkopuolista sähkönjakelua. Kaapelit sijaitsevat pääosin kevyenliikenteenväylillä tai usealle johdoille varatuilla johtoalueilla. Yksittäiselle keskijännitekaapelireitille ei ole johtoaluemerkintää asemakaavassa. Kaapeleiden sijaintitieto on kaupungin ylläpitämällä sijaintikartoilla.

Alueella olevien kaapeleiden siirtotarve on selvitettävä tilojen ja rakenteiden suunnittelun yhteydessä. Helen Sähköverkko tekee tarvittavat siirrot korvaavalle reitille tilaustyönä.

Asemakaava-alueen eteläosalla keskijännitekaapeli ja kaukolämpöjohto risteävät maanalaisen urheiluhallin kulkureitin varasta. Johdoilla ei ole johtoaluemerkintää.

Helen Sähköverkon tarpeesta on maanalaiseen yleiskaavaan merkitty tilatarpeita tämän kaavamuutoksen viereiselle alueelle. Tässä asemakaavan muutosehdotuksessa on merkintä ajoyhteystarpeesta näihin tiloihin. Mikäli tilat aikanaan rakennetaan, tarvitaan ajoyhteydelle riittävä tieyhteys Pitäjänmäentieltä. Tämä yhteyden merkintä voitaneen hoitaa myöhemmissä kaavamuutoksissa.

Vastine

Helen Sähköverkko Oy:n lausunto ei edellytä muutoksia asemakaavan muutosehdotukseen.

Yksittäisille sähkökaapeleille ei kaavassa ole yleisen kaavoituskäytännön mukaan varattu johtoalueita. Talihallin laajennushanke tulee edellyttämään vähäistä vesijohdon siirtoa, jonka yhteydessä on selvitettävä viereisen sähkökaapelin vastaava siirtotarve. Johtosiirrot tehdään rakennushankkeen toteuttajan kustannuksella.

Asemakaavan muutosehdotukseen on merkitty jo nykyisissä asemakaavoissa osoitetut varaukset maanalaiselle urheiluhallille (ma/yl) sekä ajoyhteydelle yhdyskuntateknisiin maanalaisiin tiloihin (~maah/k~). Tällä hetkellä ei ole ajankohtaisia hankkeita näille maanalaisille tiloille Talissa. Aikaisemmat merkinnät on kuitenkin haluttu säilyttää asemakaavassa tulevaisuuden tarpeita silmällä pitäen. Kyseisten maanalaisien hankkeiden toteuttaminen saattaa kuitenkin edellyttää esim. kulku-yhteyksien osalta asemakaavan muutosta tulevaisuudessa.

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymällä (HKL) ei ollut lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Talin liikuntapuiston itäosa Kaavakävely asukastilaisuus 9.11.2020 Muistio

Läsnä:

kaupungin järjestäjien puolesta:

Siv Nordström, KYMP, asemakaavoitus

Eeva Väistö, KYMP, liikenne

Valtteri Lankiniemi, KYMP, kaupunkitila ja maisema

Aino Leskinen, KYMP, kaupunkitila ja maisema

Tilaisuuden alussa n. 22 osanottajaa, kävelyn aikana joukkoon liittyi lisäksi n. 5 osanottajaa

Paikka ja aika:

Talin urheilupuisto, tapaaminen keilahallin edustalla, kävely pysähdyksineen suunnittelualueella 9.11.2020 klo 17-18.30

- Siv Nordström esitteli kaavahankkeen kaavallisia taustoja ja suunnittelutilannetta. Tilaisuuden alussa asukkaiden ja alueen toimijoiden osalta keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia asioita:
 - o Autopaikkojen vähentäminen n. 200 paikalla nähtiin ongelmallisena ja nähtiin, että alueen toiminnot vaativat nykyistä paikkamäärää esim. suurten kilpailujen aikana
 - o Uuden liikuntahallin sijoitusta Huopalahdentien varteen nähtiin mahdollisena, mutta todettiin, että hallin toteuttajan tulee kustantaa omat paikkansa.
 - o Keilahallin edustaja korosti, että huoltoliikenteen tulee jatkossakin olla mahdollista hallin sisäänkäynnin lähelle, kun käyttäjät itse kuljettavat painavia keilapalloja hallille.
 - o todettiin, että keila- ja Talihallin edusta ja kulkureitti ovat vaarallisia, kun jalankulku ja pyöräily on sekaissin alueella.
- Eeva Väistö esitteli autopaikkojen uusien laskentanormien periaatteita.
- Kävely suuntautui lännen suuntaan, ja pysähdyttiin tennishallien kohdalle, jossa keskusteltiin tenniskeskuksen lisärakentamisesta ja kysyttiin, voisiko sijoittaa tenniskenttiä kahteen kerrokseen tai sijoittaa autopaikkoja tennishallien alle. Tenniskeskuksen edustajat totesivat, että tämä olisi liian kallis ratkaisu. Esitettiin myös näkemys, että lisärakennuksen sijoittaminen keskuksen kainaloon yleissuunnitelman mukaisesti on luontevin paikka puistossa.
- Laajennettavan nurmikentän kohdalla oli pilkkopimeätä. Amerikkalaista jalkapalloa kannatettiin.
- Pysähdyttiin kohdalla, johon kaksi uutta hulevesiallasta on suunniteltu. Valtteri Lankiniemi selosti altaiden tarvetta ja suunnittelutaustoja. Hulevesialtaat nähtiin puistoa rikastuttavana elementtinä, mikäli ne toteutetaan turvallisiksi. Altaiden tulisi suunnitella niin, että ne istuvat maisemaan myös kuivina aikoina.
- Mahdollisen koira-aitausvarauksen kohdalla Aino Leskinen selosti kaupungin koira-aitaus suunnitelmien periaatteita. Esitettiin toivomus, että rakennettaisiin isojen aitausten sijasta tai niiden lisäksi useita, pieniä koira-aitauksia, jossa aremmat koirat uskaltaisivat tavata. Epäiltiin, että vieressä olevat pallokentät häiritsevät koiria ja keskusteltiin vieressä kulkevan hiihtoladun mahdollista siirtoa. Aivan lasten leikkipaikankaan vieressä koira-aitauksen ei ole hyvä olla. Lapset saattavat aivan turhaan pelätä tai alkaa pelkäämään koiria, jos koirat leikkivät rajusti. Tosin suunnitelmissa aitaus ei ole ihan lasten leikkipaikan vieressä.
- Tenniskeskuksen pääsisäänkäynnin kohdalla keskusteltiin siitä, että uudet pysäköintijärjestelyt tulevat vaatimaan alueen toimijoiden sopimusten uusimista ja neuvotteluja.
- Kaavakävely päätettiin n. klo 18.30.